

může hodnotná měna (zvýšení) zlata působiti na důchody a tím na ostatní soustavy hospodářského organismu (nemůže se přímo projevit v cenách, ježto statky se za zlato přímo nesměňují). Deflaci měny nevázaně prodělaly na př. Československo, Anglie, Itálie. Na deflaci zlata bylo by tedy souditi jen tehdy, kdyby se dal zjistiti všeobecný zásah stlačující důchody, odůvodněný nedostatkem zlata. Tato restriktivní politika (ať již úvěrová či platová) by musila předcházeti cenovému poklesu, neboť ten by byl musil nastati teprve v důsledku této politiky. Restrikce důchodová není však nic jiného než vytvoření umělého podkonsumu. Teorie podkonsumu a teorie deflace nemohou se tedy odlišovati příznaky, které jsou v obou případech stejné, nýbrž příčinami, které tento podkonsum způsobily. Spor o tom, zda je deflace či podkonsum z jiného důvodu východiskem krise, je tedy otázkou objektivně zjistitelných fakt. Podle přednášejícího nelze takových fakt nikde najíti, a to ani restriktivních úvěrových, ani restriktivních platových opatření. Teprve průběhem času podkonsum, kleslé výnosy podniků a daní vedly mnohé státy ku deflačním opatřením ve všech směrech. Tím se krise nezlepšila, nýbrž zostřila. Stát hledí se sanovati na úkor druhého státu tím, že se snaží odloučiti mu exportem posledního konsumenta, místo kooperací docíliti toho, aby se všeobecně podkonsum odstranil. Jednotlivý stát je arci bezmocný a musí následovati příkladu jiných.

U Sociálního ústavu byly zřízeny některé komise, tak na př. komise historická, která se nyní zabývá hlavně systematickým prozkumem sociálních dějin 19. století. Komise pro studium populačních otázek zabývá se nyní hlavně činností propagační, opatřováním překladů cizích stěžejních děl o otázkách populačních a pomocí při tvoření vědeckých prací o otázkách populačních. Komise pečuje o soustředění práce o otázkách populačních tím, že vejde v nejužší styk s ostatními institucemi, které se zabývají studiem populačního problému. Komise pro studium racionalisace zabývá se studiem otázky vlivu racionalisace na zaměstnanost a otázkou živnostenské inspekce, která má býti projednána ve spojitosti s otázkou fyziologie práce. Dr. Jindřich.

Redakční rada pražská konala schůzi dne 16. března 1932 v místnostech »Všehrdu« za předsednictví doc. dra Klimenta. Zúčastnili se jí kolegové: Dr. Novák, Dr. Edelstein, Dr. Jindřich, Dr. Basch, Dr. Štafl, Dr. Kubeš, Dr. Reichert, JUC. Plecítý a JUC. Prokeš. Na přání členů, nepřítomných v poslední schůzi, vrátila se rozprava red. rady k výtce, která se v nedávné době vůči časopisu vyskytla a jejímž obsahem bylo, že redakce časopisu dává přednost určitým vědeckým směrům na úkor jiných. Redakční rada jednomyslně konstatovala, že výtka taková jest neoprávněna, protože časopis, který jest orgánem mladé právnické generace všech čl. vysokoškolských středisk, jest veden snahou, umožniti spolupráci přispívatelům různých vědeckých směrů a jest dalek jakékoli vědomé jednostrannosti. Při té příležitosti vyslovila redakční rada jednomyslně dík vedoucímu redaktoru, prof. dru F. Čádovi za objektivní a obětavé vedení listu. — Dále usnesla se red. rada upravit definitivně otázku recensních výtisků v ten smysl, že napříště budou žádanky o recensní výtisky expedovány přímo ze schůze redakční rady, již musí býti požadavky jednotlivých referentů přímo předloženy. V rámci přípravy dalšího čísla promluveno hlavně o otázce reorganisace železnic, o t. zv. formalismu právníků, techniků a lékařů ve veřejných službách a j.

Redakční rada brněnská konala schůzi dne 16. března 1932 na právnické fakultě za předsednictví doc. dra Z. Neubauera. Zúčastnili se jí kolegové: Dr. Koukal, Dr. Kubeš, Dr. Kojecký, Dr. Gerlich, Dr. Wierer, Drost, Kunc, Žáček. V debatě byly probrány tyto nejdůležitější body: Byly probrány příspěvky pro příští číslo. Mluveno o obtížnosti vypůjčování knih z pražské universitní knihovny prostřednic-

tvím brněnské knihovny fakultní, o úmrtích významných mužů (Stier-Somlo, Gide, Briand, Kreuger), o způsobu referování o knihách, o nových a chystaných knihách atd.

Redakční rada bratislavská konala schůzku dňa 14. III. 1932 v sem. práva stredo-evropského za predsedníctva p. prof. dra R a u s c h e r a. Zúčastnili sa kolegovia: Dr. Ludevít Knappek, Dr. Vl. Jellinek, JUC. M. Josko, JUC. J. Podhorányi. V debatae boly probrány tyto najdôležitější body: Všeslovenský sjazd právníkov v Bratislave, otázka pripomienok s hladiska slovenského ku novej osnove Občianskeho zákoníka. Budúca schůzka stanovena na deň 15. IV. 1932 o ½7. hod. na obvyklom mieste.

L i t e r a t u r a

Josef Šusta: Světová politika v letech 1871 až 1914. Díl VI.: V soumraku světové srážky. — Praha, Vesmír, 1931, str. 442 in-8. (Dějiny nového věku.) — Šestisvazkové dílo Šustovo po sedmi letech (1924—1931) dospělo k dokončení. Poslední VI. svazek navazuje přímo na díl předcházející, o němž ve »Všehrdu«, byl podán referát nedávno v čísle 3, (str. 100/102). Obvyklým způsobem jako v dřívějších svazcích vysvětluje mistrným podáním zápletky světové politiky i jejich následky. Nejprve líčí antagonismus mezi Německem a Anglií, na to přechází k ne-snázím způsobeným marockou otázkou, a přesunem věcí na africké území až k válce o Tripolis. Mezitím zvláštní kapitolu věnuje zbrojení německému na moři, jemuž stejným krokem přes všechny snahy čelí Anglie herečnatou výstavbou válečného loďstva. Lze vskutku se podivovati vypravovatelskému umění Šustovu, které zmáhá tolik různých událostí různých se i místně, tak dokonale, že přece jen se mu podaří sloučiti je v celek. Nejlépe to vysvětluje při dějích na Balkáně, kde situace je tak komplikovaná, že dějepisec musí velmi často odbočiti, aby vylíčil zahraniční politiku států nebalkánských zejména Ruska, Rakousko-Uherska, Německa a Francie. Spleť poměrů balkánských, jež je podkladem pro balkánské války, není a nebude nikdy lehkým problémem pro novodobého historika. Od této chvíle vlastně už se dostává autor se svým podáním k vlastní předešlé světové války. Neboť již mezi událostmi jak první, tak i druhé balkánské války vytryskují zvěsti budoucího konfliktu Rakouska se Srbskem, jež zcela neomylně stane se signálem pro válku světovou. Ostatně Šusta neopomenul věnovat zvláštní pozornost situaci jak Trojspolku, tak i Trojdhody a kromě toho upozorňuje, že se i konflikt balkánský po zdlouhavém vyjednávání podařilo obmezit na Balkán, ač nebezpečí jeho rozšíření bylo veliké. Vlastní pak líčení vyústuje v tragedii sarajevské, kterou se uzavírá nejen tento svazek, nýbrž i celé dílo.

Při dokončení Šustovy »Světové politiky« budiž dovoleno ještě jednou letmo přehlédnouti celou vykonanou práci. Především je nutno zdůrazniti, že Šustova »Světová politika« je na naše poměry skutkem zcela ojedinělým. Nejsme vůbec bohatí soubornými díly historickým. tím méně však prací, která by se zabývala dějinami nové doby a to ještě údobím, které tvoří vstup do let, v nichž kotví celá naše přítomnost. Nespornou předností Světové politiky je nutnost podání, poněvadž jde o látku velice obsáhlou a tak živou, že leckdy dosud vadí malý odstup časový pro vytvoření kritického hlediska. Ale bylo by snad možno říci, že v případě potřeby máme dostatek děl cizích. Než v tomto bodě Šustovo dílo má pro nás zvláštní cenu, neboť jeho autor všímá si bedlivě české vnitřní politiky, ohlasů zahraničních u nás i toho, jak naše politické poměry působily na vnější politiku, zejména rakouskou. Toho se nedohledáme v žádném cizím díle a právě, pokud jde o tato